

Vlaams
Parlement

vergadering **C122**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 17 februari 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de recente ontwikkelingen bij een aantal biomassacentrales en de gevolgen ervan voor het behalen van de hernieuwbare-energiedoelstellingen (HE) 2020 – 1174 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de gevolgen van het faillissement van German Pellets voor de geplande biomassacentrale in Langerlo (Genk) en de hoogte van de energieheffing – 1128 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het mogelijke faillissement van German Pellets en de gevolgen hiervan voor het Vlaamse energiebeleid – 1157 (2015-2016)	6

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de recente ontwikkelingen bij een aantal biomassacentrales en de gevolgen ervan voor het behalen van de hernieuwbare-energiedoelstellingen (HE) 2020 – 1174 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Voorzitter, minister, collega's, bij de ministeriële besluiten van 30 september 2013 en 25 oktober 2013 werden de voorlopige bandingfactoren voor de biomassa-installaties van respectievelijk Bee Power Gent en E.ON Langerlo vastgelegd. Op 14 juli 2015 volgde dan de definitieve vaststelling voor – toen nog – E.ON Langerlo.

Deze ministeriële besluiten garanderen een minimaal rendement voor de biomassa-installaties gedurende een periode van tien jaar. De hoogte van deze steun wordt bepaald aan de hand van de bandingfactoren. Deze bandingfactor bepaalt hoeveel groenestroomcertificaten een elektriciteitsproducent ontvangt per opgewekte megawattuur (MWh) elektriciteit, opdat de elektriciteitscentrale nog een gegarandeerd rendement zou halen.

Minister, wat is de huidige status van de bandingfactor die werd toegekend aan de biomassa-installatie van Bee Power Gent? Is de toegekende bandingfactor nog steeds voorlopig? Ik vind nergens terug dat die al definitief zou zijn.

Wanneer plant u de definitieve bandingfactor toe te kennen? Wat is bij de toekenning van de bandingfactor het gegarandeerde rendement waarvan uitgegaan wordt? Gezien het nominaal gigantische steunniveau en gezien uw eerdere uitspraken die aangeven dat u niet noodzakelijk gewonnen bent voor grootschalige biomassa, verwondert het mij dat u eerder dit jaar op 14 juli aan E.ON Langerlo een definitieve bandingfactor toekende. Hebt u voor de vaststelling van de definitieve bandingfactor juridisch advies ingewonnen in functie van de mogelijkheid de voorlopige bandingfactor aan te passen? Zo ja, wat was dan het juridisch advies en is dit beschikbaar? Hebt u na de vaststelling van de definitieve bandingfactor juridisch advies ingewonnen over de mogelijkheden om 'de overeenkomst' te heronderhandelen? Zo ja, wat was dan het juridisch advies en is dit beschikbaar? Indien 'de overeenkomst' geheel of gedeeltelijk voorwerp is van nieuwe onderhandelingen, hebt u dan de intentie om bijkomende duurzaamheidscriteria en efficiëntievoorwaarden op te leggen? Momenteel is dat in een aantal gevallen niet zo.

Beleid voeren is vooruitzien. Indien één of meerdere grote biomassacentrales niet zullen opstarten of vroegtijdig uitstappen, zal het te halen aandeel hernieuwbare energie voor Vlaanderen onder druk komen te staan. Hoe plant u in dat geval toch de doelstelling hernieuwbare energie 2020 te halen?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Collega's, net zoals bij Langerlo en Max Green is er ook voor Bee Gent in de vorige legislatuur een besluit genomen door de Vlaamse minister waarbij er een principiële steuntoekenning is gegeven aan het opstarten van die drie biomassacentrales.

Het project Bee Gent zit nog in een opstartfase. Bee Power Gent zal dus ook nog een dossier moeten indienen bij het Vlaams Energieagentschap (VEA). Op basis daarvan zal het Vlaams Energieagentschap de steunberekening, op basis van deze actuele gegevens, actualiseren zoals gepland is in het Energiebesluit en in

de voorlopige bandingfactoren. Ik kan er geen timing voor geven omdat dit uiteraard van het bedrijf afhangt.

Er is bij de hervorming van 2012 in de wetgeving geen opportuniteitsbeoordeling voor dergelijke projecten ingebouwd. Dit werd juridisch door het Vlaams Energieagentschap reeds onderzocht bij de goedkeuring van de voorlopige bandingfactor, maar belangrijker nog expliciet bevestigd door de Raad van State in zijn advies 55563/3 van 31 maart 2014. Hierin stelde de Raad van State, afdeling Wetgevingsadvies, onomwonden dat uit artikel 7.1.4/1 alinea 1 van het Energie-decreet blijkt dat in elk geval een bandingfactor moet worden berekend door het VEA. Niets doet vermoeden dat het VEA de bevoegdheid zou hebben om voor bepaalde categorieën te weigeren om een bandingfactor voor te stellen. De Raad van State geeft in dit advies ook duidelijk aan dat het de Vlaamse Regering niet toekomt om steun te weigeren aan nieuwe projectaanvragen. Deze zienswijze van de Raad van State laat, toegepast op het dossier Langerlo, geen ruimte toe. Het is duidelijk zo dat een weigering om groenestroomcertificaten toe te kennen aan dit project, bij de Raad van State juridisch geen genade zou hebben gevonden. Ook professor Steven Van Garsse van de Universiteit Antwerpen heeft in de media verkondigd dat deze stelling klopt en dat een weigering van steuntoekenning bij een definitieve bandingfactor juridisch niet meer deugdelijk kan gebeuren. Dat is ook de reden waarom de vorige Vlaamse Regering het Energiebesluit na de toekenning van Langerlo, Max Green en Bee heeft aangepast en de grote biomassa-centrales heeft geschrapt uit het Energiebesluit als mogelijke steunmaatregel.

Men wist dat er op basis van die categorieën nieuwe projecten zouden kunnen worden ingediend. Als er een ministerieel besluit is en een voorlopige bandingfactor, begint er een trein te rollen die je niet meer kunt stoppen. De fundamentele goedkeuring voor Bee in Gent is gegeven op 30 september 2013.

Als de biomassacentrales niet opengaan, heeft dat uiteraard een impact op de hernieuwbare-energiedoelstellingen. Ik geloof in zon- en windenergie omdat we de subsidies voor kleine installaties op de daken hebben kunnen stopzetten, of omdat we elk jaar de steun kunnen afbouwen, zoals we nu hebben gedaan met de steun voor windenergie. Dat zijn technologieën waarin nog heel wat marge is inzake rendement en waarin de prijzen nog altijd worden gedrukt. Het is dus vrij zeker dat de steunmaatregelen de komende jaren systematisch zullen dalen, zo niet al op nul zitten, zoals zon- en windenergie.

Dan is het onze verantwoordelijkheid om na te gaan hoe we onze doelstellingen kunnen halen, gegeven het feit dat biomassacentrales niet opengaan, of open zijn en misschien zullen sluiten, of opengaan en misschien niet sluiten, of misschien helemaal niet meer opengaan. In elk geval geeft de schrapping van die projectcategorie door de vorige Vlaamse Regering na de goedkeuring van drie biomassacentrales duidelijk weer dat een eerste beslissing heel dominant is, zo niet allesbepalend.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, ik wil het nog even hebben over E.ON Langerlo, waar de laatste weken heel wat over te doen was. De subsidie hangt vast aan de centrale, onafhankelijk van wie die uitbaat. Als er een overnemer wordt gevonden die de centrale op een andere manier wil ombouwen en met een andere grondstof aan de slag wil gaan, betekent dat dan dat alles van voren af aan moet beginnen, of kan die gewoon in het bestaande contract stappen?

Minister, klopt het dat de milieuvergunning niet meer van toepassing is aanzien de installatie in gebruik moest worden genomen binnen drie jaar na de beslissing van de bestendige deputatie van eind november 2012? Kan het zijn dat de milieuvergunning ondertussen is vervallen?

Er zijn plannen om Langerlo om te bouwen binnen de context van de bestaande centrale, maar als een overnemer grotere ingrepen doet aan de centrale, dan is een bouwvergunning mogelijk. Die zou dan gekoppeld zijn aan een milieuvergunning. Als er nog geen milieuvergunning is, dan is er ook geen bouwvergunning, en dat heeft toch heel wat juridische complicaties. Misschien kunt u nu geen antwoord geven op mijn punctuele vragen, maar later wel.

De voorzitter: Specifieke vergunningsdossiers en vergunningen van specifieke bedrijven zijn niet het onderwerp van een commissie.

Johan Danen (Groen): Het is wel een nationaal dossier.

De voorzitter: Het maakt niet uit of elke provincie een bedrijf heeft, het gaat over de vergunning en de specifieke vergunningstoestand van een bedrijf. Dat is geen onderwerp van een commissie. U weet wat de algemene regel is voor een milieuvergunning, hoe snel u moet starten. Dat is algemene wetgeving, dat is voor elk bedrijf hetzelfde, maar de specifieke vergunningstoestand van een specifiek bedrijf is geen onderwerp van discussie in de commissie.

Johan Danen (Groen): Hier is al weken een maatschappelijk debat over, en dit aspect is volledig achterwege gelaten in de discussie. Ik vind het toch zinvol om dit mee te nemen in de discussie. Mijn initiële vraag ging over de vergunning, maar dat hangt samen met het dossier.

De voorzitter: Mijnheer Danen, u weet dat een specifieke vergunningstoestand geen onderwerp is voor de commissie.

Minister Annemie Turtelboom: Ik sluit me aan bij de voorzitter inzake individuele dossiers. Ik heb die informatie nu niet bij, en ik ga er alleen maar op antwoorden als het helemaal juist is. Bovendien zit dat ook deels bij mijn collega die hiervoor bevoegd is. Ik ga de informatie niet zomaar uit de losse pols geven.

Ik ben niet officieel op de hoogte gebracht van een faillissementsaanvraag van German Pellets. Vergeet niet, dit dossier loopt via de media en vaak ook via buitenlandse kranten. Er is geen officiële bevestiging. Ik heb die faillissementsaanvraag vernomen via de media. De bevoegde rechtbank heeft nu een curator aangesteld. De betrokken onderneming heeft me niet geïnformeerd. Het is niet de normale gang van zaken dat ministers door individuele bedrijven worden gecontacteerd.

Het is belangrijk te weten dat de steunmaatregel door de vorige Vlaamse Regering is toegekend aan het reconversieproject Langerlo. Er is het project en er zijn de aandeelhouders van het project. De absolute definitie van een naamloze vennootschap is dat het naamloos is. Vandaar dat ik ook zelf in de voorwaardelijke wijs communiceer over de toekomst van het project. Strikt genomen hangt het verdere verloop af van een bedrijfsbeslissing, en niet van de minister of de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik dank u voor het antwoord. Ik had niet verwacht dat u erg concreet zou antwoorden op de vraag over de vergunningen. Ik heb daar alle begrip voor. Ik zal die vraag schriftelijk stellen, gericht aan minister Schauvliege en uzelf. Op mijn vraag hoe u de hernieuwbare-energiedoelstellingen wilt halen als dit soort van projecten niet wordt gerealiseerd, zegt u dat u zult blijven inzetten op zon en wind. Kunt u daarover iets meer zeggen? Geloven in hernieuwbare energie is goed. Maar de vraag is wel hoe u ervoor zult zorgen dat tegen 2020 schot in de zaak komt en er meer wordt geïnvesteerd in hernieuwbare energiebronnen. Als de centrale met andere brandstof zou gaan werken, moet dan een nieuw dossier worden opgemaakt?

Minister Annemie Turtelboom: Er verandert niks aan het dossier als er aan het dossier niks verandert. Op het ogenblik dat aan het dossier iets verandert, wijzigt de juridische toestand totaal. Dat is ook de reden waarom het vorige dossier, toen er een overname door een ander bedrijf gebeurde, niet is veranderd. Want de manier van werken, de methodologie, de pellets die worden gebruikt en ook de rest blijven dezelfde. Zodra er evenwel iets verandert, belanden we in een andere situatie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de gevolgen van het faillissement van German Pellets voor de geplande biomassacentrale in Langerlo (Genk) en de hoogte van de energieheffing – 1128 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het mogelijke faillissement van German Pellets en de gevolgen hiervan voor het Vlaamse energiebeleid – 1157 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, beide vragen lopen wat door elkaar en het antwoord is ten dele al gegeven. Sta me toe toch even te schetsen wat mijn politieke insteek is. Minister, ondertussen heeft heel Vlaanderen al gehoord van de 'Turteltaks'. Aan die belasting zijn uw partij en uw naam verbonden. Die 'Turteltaks' zal te eeuwigen dage op uw palmares staan als een extra belasting, hoezeer u dat ook anders ziet. De afgelopen weken is sp.a niet in het defensief blijven zitten, maar in de tegenaanval gegaan. De partij stelt voortdurend dat u bepaalde documenten mee hebt ondertekend. Het is een goede strategische zet, want er zou sp.a niets slechter kunnen overkomen als Vlaanderen het niet langer zou hebben over de 'Turteltaks', maar over de 'Freyataks'. De aanval is de beste verdediging, aldus sp.a.

Open Vld en CD&V houden zich wat op de vlakte. In de publieke opinie valt de 'Turteltaks' heel slecht. Commentatoren schrijven dat dagelijks. Een van uw huiscommentaarschrijvers, Luc Van der Kelen, stelt dat niet de burgers, maar de politici voor dat soort van flaters verantwoordelijk zijn. Een eventueel faillissement mogen we geen meevaller voor u noemen. Een bankroet kunnen we nooit toejuichen. Maar als die firma toch failliet zou gaan, dan zou dat voor u 'een ideaal moment' kunnen zijn om een gebaar te stellen en de smet op uw blazoën wat te verminderen door de heffing wat te verminderen. U zegt terecht dat de informatie hierover vooral via de media gebeurt, maar u reageerde daar toch maar op. U werd onmiddellijk teruggefloten door de heer Bothuyne en als ik me niet vergis ook door de heer Gryffroy, die stelden dat ingeval die firma failliet gaat er andere initiatieven zullen moeten worden genomen om de klimaatdoelstellingen te halen.

Mijn vragen zijn dus duidelijk. Kunt u bevestigen wat u de afgelopen weken hebt gezegd: dat een faillissement van German Pellets zou kunnen leiden tot een korting op de energieheffing? Is het ogenblik niet gekomen om die energieheffing te herbekijken?

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, het is moeilijk om hier als laatste een vraag te stellen over een onderwerp waarover hier al een uitgebreide discussie is gevoerd. Ik zal niet nodeloos uw tijd in beslag nemen en proberen om nieuwe vragen te stellen. Ik wil hier een aanvulling op de discussie van de afgelopen week ter sprake brengen. Ik betreur het vooral dat de indruk is gewekt dat in de vorige legislatuur bijna tussen de soep en de patatten een beslissing inzake biomassa-installaties is genomen die behoorlijk onzinnig is.

Dat is het verschil met deze legislatuur. In de vorige legislatuur werd er gewerkt aan een visie. Een van de sporen toen was dat de kerncentrales zouden sluiten. Dat element werd vergeten in de discussie van vorige week. Met dat perspectief voor ogen zijn natuurlijk alternatieven op korte termijn noodzakelijk. Met die theorie voor ogen werd in de vorige legislatuur voor biomassa gekozen. Een paar jaar later veranderen de regeringspartijen en verandert de totaalvisie rond hernieuwbare energie en de energietransitie, blijven kerncentrales open en wordt een beslissing van de vorige legislatuur in een heel andere context geplaatst. Ik miste dat aspect vooral in het debat van vorige week. Dat is een belangrijk inhoudelijk argument waarom voor biomassa werd gekozen.

We hebben in het begin van deze legislatuur de kaart getrokken van samenwerken rond een energievisie en -pact op lange termijn. We zouden werkgroepen installeren. De heer Bothuyne noemde in de plenaire vergadering nog een ambitieuze timing: in september 2015 moesten de werkgroepen samengesteld zijn en een jaar later zou het hele energiepact er liggen. We gingen van onderuit werken met intergewestelijke akkoorden en gesprekken. De ambities waren zeer hoog. We hebben ons daarachter geschaard, net met bedoeling om de toestanden van de vorige legislatuur niet te herhalen. Ik betreur dat ook daaromtrent geen enkele stap is gezet. Er is geen enkele stap gezet om die resolutie tot uitvoering te brengen. We moeten vooral opletten dat we daardoor geen fouten maken voor de toekomst.

Ik betreur vooral dat er niet gewerkt wordt aan een energievisie op lange termijn. We zouden deze toestanden kunnen vermijden.

Ik heb op de meeste vragen een antwoord gekregen. U mag antwoorden op gedetailleerde vragen zoals hoe hoog de boete van Europa is als we de energiedoelstellingen niet halen. Voor mij is dat niet meer zo heel belangrijk. Voor mij is het veel belangrijker dat we de kaart trekken van de energietransitie, hernieuwbare energie op lange termijn en dat we dat verkiezingsoverstijgend doen en niet elke legislatuur het geweer van schouder wisselen. Anders gaan we nog meer zulke toestanden meemaken en daar is alleen maar de belastingbetaler het slachtoffer van.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, ik ben niet officieel op de hoogte gesteld van de faillissementsaanvraag van German Pellets. Ik heb dat via de media vernomen. De bevoegde rechtbank heeft reeds een curator aangesteld, maar zelf werd ik door de betrokken onderneming niet geïnformeerd.

Er is dus vandaag onduidelijkheid of het project in Langerlo definitief is afgevoerd. Het faillissement impliceert niet per se dat het Belgische project in Langerlo automatisch stopt. Er is geen directe link tussen beide. We stellen alles in het werk om zo snel mogelijk zicht te krijgen op de situatie.

In de media lees ik dat er al geïnteresseerde kopers zouden zijn, maar dan eventueel – aansluitend op de vraag van de heer Danen – met een andere technologie waardoor men in een andere situatie zou zitten. Ik spring uitermate voorzichtig om met definitieve uitspraken over dit project omdat het vandaag te

veel gebaseerd is op mediaberichten en te weinig op hard feitenmateriaal. De potentiële koper heeft ook eerst de media gecontacteerd om zijn interesse kenbaar te maken.

Zoals reeds eerder gezegd, geldt de toegezegde steun in principe nog tot het einde van de toegekende startdatum. Daar gaat drie jaar over, pas dan weten we zeker wat de rechten zijn op steun van groenestroomcertificaten.

Uiteraard heeft het een effect op de doelstellingen. Mijnheer Danen, ik wil meer dan alleen inzetten op zon en wind. Ik geef even de feiten. Volgens de tussen-tijdse doelstellingen moeten we eind 2020 500 windmolens hebben. Waarschijnlijk zitten we, ik heb nog geen definitief cijfer, eind 2015 op 380 à 385. Op dat vlak lopen we dus voorop. Er zitten nog heel wat dossiers geblokkeerd bij de Raad voor Vergunningenbetwistingen. Uiteraard zal het werken zijn op alle andere aspecten om de doelstellingen te halen.

Ik evalueer de Vlaamse subdoelstellingen permanent. Als er een biomassa-centrale niet opengaat, moeten we doelstellingen aanpassen. Ik kan dat maar doen als men zeker weet in welke situatie men opereert. Uiteraard doen we oefeningen en zijn we daar intensief mee bezig. Je kunt dat ook maar openlijk zeggen als je de nieuwe situatie kent.

Het niet-nakomen van de Europese verplichting kan worden gesanctioneerd met een boete. Die boete kan bestaan uit een forfaitaire en/of een dwangsom waarvan de hoogte wordt bepaald in functie van de ernst van de inbreuk, de duur ervan, en de noodzaak om door afschrikwekkende werking herhaling te voorkomen. Dat betekent dat men alles heeft gedaan om de doelstelling echt niet te halen.

Men kan ervan uitgaan dat de doelstelling voor hernieuwbare energie wel een zeer belangrijke doelstelling is vanuit Europees perspectief. Het Europees Hof van Justitie moet hierover een uitspraak doen. Ik kan daar totaal niet op vooruitlopen. Volgens de richtlijn Hernieuwbare Energie moet de nationale bindende doelstelling eind 2020 gehaald worden, wanneer er eigenlijk geen bindende doelstelling meer is.

Betekent dit dat men dan enkel zal worden beboet omdat men eind 2020 de doelstelling niet heeft gehaald, waarmee de kous dan af is? Of houdt de verplichting toch in dat men na 2020 zo snel mogelijk het aandeel hernieuwbare energie tot 13 procent haalt, waarna de verplichting pas afloopt? Omdat de boete in principe kan bestaan uit een forfaitair bedrag en een dwangsom, zal het antwoord op de betreffende vraag een grote impact hebben op wat die dwangsom is. Vandaag zeggen dat er sowieso een boete zal zijn en hoe groot die zal zijn, is volgens mij heel voorbarig.

Het is ook mogelijk dat wordt geoordeeld: je hebt er alles aan gedaan om de doelstelling te halen, maar je bent er net niet, dus zorg ervoor dat je de doelstelling haalt in 2022. Of: de progressie die je gemaakt hebt, was de voorbije jaren dermate groot dat we weten dat je er komt. Er zijn verschillende opties mogelijk. Bovendien moet het Europees Hof van Justitie hierover finaal een uitspraak doen. De beoordeling ligt dus voor een stuk in handen van onafhankelijke rechters.

Ik weet dat buurlanden nu al bezig zijn met het in kaart brengen van de doelstellingen die ze moeten halen en van hoe groot de kloof is die ze nog moeten overbruggen tussen nu en 2020. Zo willen ze nu al bewijzen dat hun kloof die ze nog moeten overbruggen tussen nu en 2020, ontzettend groot is. Op die manier willen ze al een 'case' maken. Ik ben daar niet mee bezig, maar buurlanden wel. Op die manier willen ze zeggen: Europa, je legt me een hoog ambitieniveau op. Ik doe dat voor alle duidelijkheid niet, maar dit werd me vorige week tijdens een werkbezoek gemeld.

De energieheffing is er om de schulden die ontstaan zijn door de oversubsidiëring te betalen. Uitstel zou het oplopen van intresten betekenen. We hebben het hier

in de commissie al herhaaldelijk over gehad, het gaat over meer dan 100 miljoen euro per jaar dat er geen beslissing wordt genomen. Die intresten blijven dan lopen en die moeten ook door de mensen worden betaald. Een herstel van de certificatenmarkt dringt zich al lang op, een verder uitstel zou een nefast signaal zijn ten aanzien van alle betrokken partijen.

Wat ik in elk geval merk, is dat we als Vlaamse Regering zeggen dat we de schuldenput willen aanpakken, dit de investeringszekerheid in de hernieuwbare energie opnieuw een stukje heeft gestabiliseerd. Het heeft vertrouwen gegeven. Voor zonnepanelen en windmolens merken we dit verschil ten opzichte van anderhalf jaar geleden op. Het komt doordat we voor een duidelijk kader en een duidelijke lijn hebben gekozen. Ik heb van in het begin ook altijd gezegd dat ik wil inzetten op zon en wind. Aan biomassa is een ecologisch aspect verbonden, maar ook een economisch aspect. Er zijn niet alleen de subsidies, maar er is ook de hoogte van de elektriciteitsprijs en die van de pelletprijs. Die bepalen het businessmodel. Daardoor zitten we altijd met een factor met een totaal andere dimensie dan bij zonne-energie en windenergie. Dat is de reden waarom ik van in het begin van de legislatuur heb gezegd dat ik voor die twee kies. Ze bieden de meeste zekerheid dat de doelstelling die wordt gehaald in 2018 of 2019 ook nog zal worden gehaald in 2020 en 2025.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, bedankt voor het antwoord. Ik heb er natuurlijk begrip voor dat u zegt dat zolang er geen duidelijkheid is over een mogelijk faillissement of over een mogelijke overname, het moeilijk is om definitieve uitspraken te doen.

Ik heb ook begrip voor het feit dat u zegt dat alles hierover werd gecommuniceerd via de media. Maar ik wil er ook even op wijzen dat u dit zelf natuurlijk ook hebt gedaan. *(Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom)*

Ik heb me daarop gebaseerd. Ik citeer u: "Als er overgesubsidieerde projecten wegvallen, zal ik de energieheffing met plezier verlagen". U hebt de discussie natuurlijk aangewakkerd. U hebt ervoor gezorgd dat er hier vragen over worden gesteld.

Minister Annemie Turtelboom: Voor de rest heeft hier in dit parlement nog niemand ooit op voorhand gecommuniceerd...

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Dat is mijn punt niet, u zegt nu dat u hier geen enkele uitspraak over kunt doen. Maar daarover gaat het nu niet.

Wat ik wel nog wil zeggen, in het algemeen, is dat een aantal collega's zeggen dat als het eventueel tot een faillissement komt of als er geen overname komt, er 2 miljard euro niet moet worden geïnd. Ze zeggen dat dit geld moet worden aangewend voor nieuwe initiatieven. Ik heb de verslagen niet bij me, maar ik meen dat in alle debatten en discussies die we al hebben gevoerd in de commissie en in de plenaire vergadering over deze energieheffing, er altijd en door iedereen werd gezegd dat de energieheffing er was om de historische schuld weg te werken. Nu zeggen dat de middelen ook kunnen worden gebruikt voor nieuwe initiatieven om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen, gaat voor mij een beetje te ver.

Ik begrijp uw antwoord en ik ben in ieder geval heel tevreden met de extra informatie over de mogelijke boete vanuit Europa.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik dank u voor de antwoorden. Ik wil nog even terugkomen op de resolutie. Worden ter zake nog stappen gezet? De vraag is aan u gesteld om een energiepact op te stellen van onderen uit of bottom-up. Op

lange termijn zouden er interfederaal commissies worden opgestart. Mogen we daar nog iets van verwachten? Of is die resolutie dood en begraven?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, ik heb nog een en ander te zeggen.

Mijnheer Sintobin, u verwijst naar de communicatie van de minister en daarover wil ik twee dingen kwijt. De minister heeft nu duidelijk gezegd wat de volledige situatie is in al haar nuances, en op welke vragen ze wel en niet kan antwoorden. Als u verwijst naar een krantenartikel waarin de minister stelt: "Als een overgesubsidieerd project wegvalt, dan ga ik dat doen". Maar die situatie is er nog niet, dat heeft de minister vandaag bevestigd.

Waarom zegt zij dat? Omdat er inderdaad door een aantal parlementsleden met nogal wat profileringsdrift is gezegd: "Wacht, als het zo zit, dan kunnen we misschien wat nieuw beleid financieren". Het geld was nog niet binnen, maar ze begonnen het al uit te geven. Daarom heeft mijn partij duidelijk gemaakt dat de energieheffing louter dient om historisch energiebeleid te financieren.

Want weet u wat, mijnheer Beenders? Ik verwijt u absoluut niet dat u nu de biomassacentrale van Langerlo verdedigt. Ik begrijp dat. Er was een visie, we gingen doelstellingen halen, maar ja, met die kerncentrales verandert dat nu helemaal. Dat is nu pech. Laat me erbij zeggen dat de heer Vande Lanotte toch wel een belangrijk aandeel heeft gehad in de verlenging voor de kerncentrale Tihange 1, maar goed.

Wat ik u wel verwijt, is dat u uw visie, uw beleid, uw doelstelling destijds helemaal niet hebt gefinancierd. U hebt gewoon een ongedekte cheque uitgeschreven! De budgetten om dat te betalen, stonden niet eens in de begroting! Er was helemaal geen duidelijkheid over wie dat ging betalen. Er was geen aanvraag ingediend bij de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt om dat in de tarieven op te nemen. Neen, dat lag daar zo ergens in een kast, en elke maand werden daar nog wat certificaten bij gestopt, tot de kast is ontploft.

Ik herhaal dus: deze regering, deze meerderheid en mijn partij hebben die energieheffing met lange tanden ingevoerd om historisch beleid weg te werken, om dat te financieren, niet met ongedekte cheques, maar met geld op tafel, zodat elk nieuw beleid transparant en zuiver kan worden aangevat en er ook een debat over kan zijn hoe dat dan zal worden gefinancierd.

Dan kom ik bij die energievisie en dat energiepact. Natuurlijk moet dat worden uitgerold. Uiteraard zal dat gebeuren. Minister, u zult daar misschien nog iets over zeggen. Hoe staat het met de timing daarvan? Wanneer kunnen we nieuws verwachten? Kunt u al een tipje van de sluier oplichten? In welke richting gaat dat? Zal dat alleen met de stakeholders zijn, met de energiebedrijven, of zullen er ook mensen bij betrokken zijn? Het lijkt me inderdaad zeer interessant om daar nieuws over te vernemen.

Collega Danen, ik apprecieer dat u zeer punctuele, bijna juridisch-technische vragen stelt in de commissie, maar het zou dan ook fijn zijn dat u niet alleen zwaar opiniërende stukken in de kranten zou schrijven, maar ook hier in de commissie het debat zou voeren. Enerzijds wordt immers gesteld dat de energieheffing schandalig is, dat het energiebeleid ontspoord, dat hernieuwbare energie des duivels is, dat we allemaal collectief worden verarmd, maar anderzijds gaat het van: oei oei, we moeten onze doelstellingen halen, want anders zal Europa ons verarmen, dan moeten we daar boetes op betalen. Nogmaals, die energieheffing is geïnstalleerd om historische schulden te betalen en wel op zo'n manier

dat de impact ervan op de belastingbetaler zo gering mogelijk is. Uitstellen, meer interesten, niets doen, boetes? Ik wil het allemaal wel.

Minister, ik dank u alleszins voor uw antwoorden op de vorige vragen en ik kijk uit naar uw antwoord op mijn bijkomende vragen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Om te beginnen, als men spreekt over de historische schulden, dan gaat het over de effectieve schulden die er zijn plus de gecontracteerde schulden. Die 9 miljard euro, dat is niet de schuld uit het verleden. Dat is 2 miljard euro schuld uit het verleden en 7 miljard euro gecontracteerde schuld. Ik vind het spijtig dat de sp.a-fractievoorzitter hier niet aanwezig is, maar ik heb het ook op Facebook gezet: het ministerieel besluit in verband met Langerlo is wel degelijk ondertekend, in opdracht, door Joris Vandenbroucke. Op dat ogenblik ga je een gecontracteerde schuld aan. Het is natuurlijk simpel om dergelijke contracten te tekenen. Men verwijst naar de kerncentrales, maar sorry, dat is toen niet ondertekend geweest in een globale visie van met of zonder kerncentrales. Men heeft iets ondertekend en heeft niet nagedacht over de schuld. Dat was voor de toekomst. Dat zou voor de volgende regering, voor de volgende generatie zijn. Dat is de typische mentaliteit.

Eerlijk gezegd was ik ook enigszins ontgoocheld door Groen. Bij Groen hoort men iets en dan zegt men iets dat er eigenlijk niets mee te maken heeft. Een bedrijf zit in financiële moeilijkheden en meteen werd de huid verkocht voor men de beer had geschoten. Los van alles wat er mogelijk nog kan gebeuren met Langerlo, heb ik inderdaad de vraag gesteld of dat project in Langerlo zoals dat er nu is, met het ministerieel besluit zoals dat is ondertekend door Joris Vandenbroucke, wel een goede oplossing is voor onze toekomst. Onze horizon ligt momenteel vast op 2020. Dat is een fetisj. Als we dan zien dat die centrale een rendement van 33 procent heeft, dan kunnen we ons inderdaad afvragen of die beslissing van Joris Vandenbroucke en van Freya Van den Bossche met dat ministerieel besluit toen de beste oplossing was. Idem dito voor Max Green. Plots doet men dan alsof biomassa helemaal slecht is. Daar ben ik het niet mee eens. Bij biomassa heb je immers ook biogas, voor 100 megawatt. Je hebt ook nog de installatie van Bee Power, met een output van 66 procent, met dus dubbel zoveel energie met dezelfde input. Dat is ook een centrale die 30, 40, 45 jaar kan draaien, die ons dus een horizon na 2020 brengt, die ons ook iets kan geven qua baseload wat onze toekomstige productiezekerheid betreft. Plots worden er dan echter allerlei dingen rondgestrooid in de pers. Ik blijf bij mijn standpunt: lasten verlagen is altijd leuk, maar dat moet wel gefundeerd zijn. Als u ballonnetjes oplaait met betrekking tot iets waarvoor u zelf mee verantwoordelijk bent en u niet weet wat u eigenlijk wilt, dan vind ik dat niet koosjer. Dan brengt u inderdaad de polemiek.

Minister, ik moet toegeven dat ik ook niet gelukkig was met uw optreden in Terzake. U ging daar eigenlijk een beetje te voluntaristisch enkel maar voor zon en wind. Als men Langerlo door windenergie wil vervangen, dan moeten er zeventienhonderd windmolens bij komen. Ik denk dat we moeten gaan naar een amalgaam van oplossingen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, collega's, we zijn deze commissievergadering begonnen met een zeer toekomstgerichte hoorzitting en gedachtewisseling over de toekomst van ons energiesysteem, of toch een belangrijk onderdeel daarvan. Helaas zijn we een half uur later bij een rondje zwartepieten aanbeland. Ik wil niet naar één collega specifiek wijzen, maar ik denk dat ons energiebeleid veel meer nodig heeft dan dat. Ik denk ook dat iedereen het er eigenlijk over eens is in welke richting dat energiebeleid moet gaan. We zijn het

er allemaal over eens dat we die klimaatdoelstellingen moeten bereiken en dat die doelstellingen in 2020 nog niet genoeg zullen zijn om te doen wat ons land – onze wereld zelfs, in principe – nodig heeft qua productie van groene energie.

Wat ons betreft, is de lijn daarbij dat we die doelstellingen zo goedkoop mogelijk moeten realiseren. Wij willen dat er zo goedkoop mogelijk zoveel mogelijk groene stroom wordt geproduceerd. Als het dus goedkoper kan, moet de minister uiteraard zelf de heffing doen dalen. Het woordje 'als' is daarbij niet onbelangrijk. Het zou wijs zijn, en in dat opzicht sluit ik me aan bij de vragen van de heren Beenders en Schiltz, om zo snel mogelijk werk te maken van een gedragen visie en energiepact in overleg met de andere deelstaten en met de federale overheid. De minister heeft immers zelf aangegeven dat we inzake windenergie boven de huidige doelstelling zitten, globaal echter was er vorig jaar sinds lange tijd een daling van de groenestroomproductie.

Er is dus nog wat werk aan de winkel, er zijn een aantal opportuniteiten, een aantal zaken – zoals windenergie – lopen beter dan we hadden verwacht en een aantal zaken hebben een groter potentieel dan verwacht. We moeten er vooral werk van maken om die visie uit te tekenen zodat nieuwe investeringen mogelijk zijn. Dat zal niet volstaan met wat er vandaag gebeurt en gepland is. Als iets niet kan doorgaan, moeten we daar op dat moment de gepaste conclusies uit trekken en niet daarvoor.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Dit is een interessant debat. In principe dient een commissievergadering vooral om het beleid te bevragen en te controleren, maar het is interessant wanneer ook opinieartikels van collega's worden becommentarieerd.

Groen is niet tegen alle mogelijke biomassa, maar wel tegen biomassa zoals die in Langerlo zou worden uitgerold. Als ik het goed begrijp, delen de heren Gryffroy en Schiltz die mening.

Het is natuurlijk niet leuk dat een bedrijf het slecht doet, dat heb ik ook altijd benadrukt in mijn communicatie, maar dat wordt niet altijd vermeld.

Minister, u hebt gezegd dat de boetes die ons boven het hoofd hangen, er niet noodzakelijkerwijze zullen zijn wanneer we aantonen dat we ons best doen en dat we op korte termijn misschien wel de doelstellingen kunnen halen. Dat is heel belangrijk. Sommige collega's hier deden immers alsof het een wet van Meden en Perzen was: wanneer we de doelstellingen niet halen, worden daar automatisch boetes aan verbonden. Begrijp me niet verkeerd, ik wil wel degelijk dat we de doelstellingen halen, ik wil dat we zelfs meer doen dan dat, maar mijn vraag is hoe u ervoor zult zorgen dat we meer zon en wind krijgen. U zegt dat we nu meer wind hebben dan gepland, dat is fantastisch, maar hoe kunnen we nog meer krijgen waardoor we de doelstellingen zeker kunnen halen, zelfs zonder die grootschalige biomassa?

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, in de communicatie hebt u duidelijk aangegeven dat u op zon en wind wilt inzetten en op de diepe geothermie. Ik begrijp dat u daar op korte termijn de snelste evolutie in ziet. Biomassacentrales blijven belangrijk, maar ik pleit ook voor de ondersteuning van het onderzoek naar de mogelijkheden van diepe geothermie. Ik denk dat daar zeker potentieel zit, we moeten die mogelijkheden dan ook zo snel mogelijk bekijken. U hebt ook gezegd dat we aan Europa moeten aangeven dat we er alles aan gedaan hebben om onze doelstellingen te halen. Op het vlak van de diepe geothermie ligt er een grote uitdaging.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Er is inderdaad het belangrijke project van de diepe geothermie. Ik vernoem dat niet altijd onmiddellijk omdat we nog in een fase voor exploratie zitten. Wanneer we denken in termen van 2020, zullen we heel grote stappen vooruit zetten op het vlak van diepe geothermie. Het is vandaag echter nog niet duidelijk wat het potentieel is, binnenkort zullen we daar meer duidelijkheid over hebben. Vraag is ook aan welk ritme dat kan worden uitgerold. Men kan pas iets opnemen in een doelstelling wanneer men weet hoeveel massa dat kan vertegenwoordigen.

Zoals ik eerder al in het parlement heb gezegd, zal het energiepact verschillende poten hebben, zeker ook een burgerpoot. Het is belangrijk daar ook burgers bij te betrekken. Er moet echter ook een poot zijn waar de sociale organisaties mee kunnen aan werken. Het is belangrijk dat een energievisie wordt gedragen door het parlement, door de vakorganisaties en door de milieubeweging, maar ook door de gewone burgers. Een van de dagen dien ik daarover een voorstel in. De resolutie is er. Ik heb in het begin gezegd dat ik zou wachten op de federale overheid om het samen te doen, maar het is ook belangrijk dat wij voortdoen en zien welke dynamieken er op federaal vlak zijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.